

देवचुली नगरपालिकाको नगर उप-प्रमुखले दशौं नगर सभामा
पेश गर्नु भएको बजेट वक्तव्य ।



प्रस्तुतकर्ता

पार्वता तिवारी

नगर उप-प्रमुख



देवचुली नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

प्रगतिनगर, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)

गण्डकी प्रदेश

मिति: २०७९ असार १० गते शुक्रबार ।

देवचुली नगरपालिकाको नगर उप प्रमुख श्री पार्वता तिवारीले दशौं नगर सभामा पेश गर्नु भएको वजेट वक्तव्य ।

नगरसभाका सभाध्यक्ष ज्यू,

नगरसभाका सदस्य ज्यूहरु,

देवचुली नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत एवं सम्पूर्ण कर्मचारीहरु,

सञ्चारकर्मी मित्रहरु,

अन्य उपस्थित महानुभावहरु

- १) यस नगरपालिकाको दशौं नगर सभामा नगरको आ.व २०७९/०८० को बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा गौरवान्वित अनुभव गरेको छु ।
- २) यस अवसरमा राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, स्वाधिनता, सामाजिक न्याय र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका लागि आफ्नो प्राण उत्सर्ग गर्ने सम्पूर्ण महान सहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।
- ३) स्थानीय तहको निर्वाचन २०७९, बैशाख ३० गते भएको निर्वाचनबाट देवचुली नगरवासीले हामीलाई अमुल्य मत र विश्वासका साथ विजय बनाउनु भएकोमा हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्दछु ।
- ४) संघियता कार्यान्वयनसँगै स्थानीय तहहरुको स्थापना पश्चात पहिलो जनप्रतिनिधिहरु मार्फत विगत पाच वर्षमा भएका असल अभ्यासहरुलाई निरन्तरता दिई उपलब्ध स्रोत र साधनको उच्चतम उपयोग हुने गरी नगरबासी, राजनीतिक दल तथा सरोकारवालाबाट प्राप्त सुझाव र पृष्ठपोषणको आधारमा यो बजेट तथा कार्यक्रम तयार पारेको छु ।
- ५) बजेट विनियोजनमा स्थानीय टोलवासीको माग, वडा समिति, विषयगत समिति, राजस्व परामर्श समिति समेतको सिफारिसको आधारमा योजनाको प्राथमिकिकरण गरी बजेट विनियोजन गरेको छु । विनियोजित बजेटमा एकै पटक असिमित आवश्यकता पूरा गर्न अप्ट्यारो भएतापनि सकेसम्म समेट्ने प्रयास गरेको छु ।
- ६) चालु आ.व मा विनियोजन भएको कुल बजेटको ११ महिना सम्ममा नगरपालिकाको वित्तीय प्रगति ५७.२२५ प्रतिशत रहेको छ । नगरको चालु खर्च ७०.३४ प्रतिशत रहेको छ भने पूँजीगत तर्फ ४४.११ प्रतिशत रहेको छ । शाखागत रूपमा कृषि शाखाको कुल ७६.५१ प्रतिशत, शिक्षा शाखा ६९.१३, आर्थिक विकास शाखाको ४९ प्रतिशत, पशु विकास शाखा ७६.५१, आयुर्वेद शाखा ९८.९१ प्रतिशत, सामाजिक विकास शाखा ६४.५३ प्रतिशत, स्वास्थ्य शाखा ६१.४३ वित्तीय प्रगति रहेको छ ।
- ७) बजेट विनियोजन तथा योजना तर्जुमाका क्रममा आम नागरिक, विभिन्न संघ-सस्था एंवम् जनप्रतिनिधिहरुको सल्लाह एवम् सुझाव अनुसार सबै क्षेत्रमा समानुपातिक हुने हिसावले बजेटको विनियोजन गरेको छ । आगामी आ.व. मा “आर्थिक विकास र स्वरोजगार: समृद्ध देवचुली निर्माणको आधार” भन्ने मूल मर्ममा रही कृषि, पशुपालन तथा रोजगारी सृजनाको क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी वजेट विनियोजन गरेको छु ।

नगरसभाका सभाध्यक्षज्यू,

नगरसभाका सदस्यज्यूहरु,

अब म यस सम्मानित नगरसभामा आगामी आ.व. २०७९/८० को लागि प्रस्तावित आय र व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । आगामी आ.व.२०७९/८० का लागि कुल ७४ करोड १३ लाख ४८ हजारको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम पेश गरेको छु । जसमध्ये आयतर्फ सङ्घीय सरकारको सशर्त अनुदान ३१ करोड २४ लाख , संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान १५ करोड ३१ लाख, समपुरक अनुदान १ करोड ७० लाख, विशेष अनुदान १ करोड ५० लाख र राजस्व बाँडफाँड ११ करोड ०३ लाख ७२ हजार समावेश गरेको छु । यसै गरी गण्डकी प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान १ करोड ८२ लाख ९४ हजार र राजस्व बाँडफाँड बापत रु १ करोड २० लाख ७३ हजार , विशेष अनुदान तर्फ रु ५० लाख र समपुरक अनुदानतर्फ रु ५० लाख रहेको छ । यस नगरपालिकाको आन्तरिक आय ३ करोड, मालपोत रजिष्ट्रेशन शुल्क २ करोड ८६ लाख र चालु आ.व. को नगद मौज्जात बैंक अल्या बाट रु ३ करोड ४५ लाख ९ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ । यसमा व्यय तर्फ चालु खर्च ४० करोड ६४ लाख ९६ हजार (५४.८३ प्रतिशत) र पुजीगत खर्च ३३ करोड ४८ लाख ५२ हजार (४५.१७ प्रतिशत) विनियोजन गरेको छु ।

- ८) कुल विनियोजित निसर्त बजेटमा विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत सामाजिक विकास क्षेत्र तर्फ ११.३७ प्रतिशत, आर्थिक विकास क्षेत्र तर्फ ६.०३ प्रतिशत, पूर्वाधार विकास क्षेत्र तर्फ ४०.८१ प्रतिशत, वन वातावरण तथा विपद क्षेत्र तर्फ ७.१० प्रतिशत तथा संस्थागत तथा सुशासन क्षेत्र तर्फ ३४.६९ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ९) नगर भित्रका सुकुम्बासीहरुको समस्या समाधान गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी जनशक्ति व्यवस्थापन लागयत अन्य विविध खर्चको लागि रु ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- १०) प्रकृतिक प्रकोप तथा अन्य विपतजन्य घटनाको लागि खर्च हुने विशेष कोषमा रु १ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ११) सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदानबाट सञ्चालन हुने विभिन्न आयोजनाका लागि नगरपालिकाका तर्फबाट समपुरण गर्नका लागि समपुरक कोषमा रु ४ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- १२) वडास्तरीय कार्यक्रमका लागि विकासका ५ स्तम्भहरु आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार, वन वातावरण र संस्थागत विकासका लागि भुगोल, जनसंख्या, राजस्व र गरिवी जस्ता सुत्रको आधार समेतबाट १७ वडाको लागि जम्मा रु ७ करोड ९२ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- १३) वडा नं ४ र ५ जोड्ने आँपे खोला पक्की पुल निर्माणको लागि रु १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- १४) रजहर हाट बजार शौचालय व्यवस्थापन र रजहर पार्क निर्माणको लागि रु १८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- १५) वडा नं १७ मा रहेको रजहर स्वास्थ्य चौकी देखि रजहर खानेपानी अफिस सम्म टहरा निर्माणको लागि रु ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- १६) वडा नं ३, ११, १२ र १३ नं बेलचौतारी देखि कैलाश चोक जाने बाटो निर्माणको लागि रु २० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- १७) देवचुली वडा नं १ मा रहेको दाहसंस्कार घाट जाने बाटो स्तरोन्नतीको लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- १८) वडा नं १६ मा रहेको आपँचौर पुल निर्माणको लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- १९) वडाबाट सम्बोधन हुन नसकेका कतिपय क्षेत्रमा नगरस्तरीय कार्यक्रम तर्फ प्रवर्द्धनात्मक विकास अन्तर्गत कला, धर्म, संस्कृतिको संरक्षण संवर्द्धन, संघ संस्था साझेदारी, बाल सञ्जाल कार्यक्रम, पूर्वाधार विकास, कला संस्कृति विकास, राजश्व सुधार, सिंचाई पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नती, विद्युत तथा खानेपानी आदि जस्ता कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नगरबाट एकमुष्ट रु ६ करोड २३ लाख वजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २०) कृषि क्षेत्रको समग्र विकास, अनुसन्धान लगायतका कार्यक्रमका लागि शसर्तमा रु ७६ लाख र निशर्तमा रु ३० लाख वजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २१) पशु विकास क्षेत्रमा शसर्त तर्फ रु ३२ लाख र दुधमा प्रतिलिटर १ रुपैयाँका दरले अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता, पशुपालनका पकेट क्षेत्रको विस्तार, उन्नत घाँसका बिउ लगायतका कार्यक्रमका लागि निशर्त रु ६८ लाख ७० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २२) स्वास्थ्य क्षेत्रमा शसर्त तर्फ रु ३ करोड ३ लाख वजेट प्राप्त भएको छ । साथै जनशक्तिको मनोबल उच्च राख्न, सञ्चालन भएका आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलब भत्तामा खर्चको लागि रु १ करोड ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । स्वास्थ्य सेवालाई आम नागरिकको सहज पहुँच, सचेतना एवं अत्यावश्यक औषधीको निरन्तर उपलब्धताका लागि रु ५३ लाख ७० हजार वजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २३) आयुर्वेद क्षेत्रमा शसर्त तर्फ रु ३२ लाख प्राप्त भएको छ । आयुर्वेदिक पद्धतिको विकास गरी स्थानीय जडिबुटीको परिचयात्मक कार्यक्रम, आयुर्वेदिक औषधी निर्माण तथा निशुल्क आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर, आयुर्वेद गाउँघर क्लिनिक निरन्तरताका लागि रु १५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २४) शिक्षा तर्फ अनुदानमा प्राप्त शसर्त बजेट रु २२ करोड ७७ लाख भएकोमा शैक्षिक गुणस्तर सुधारको लागि सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत बाल शिक्षिका तथा विद्यालय कर्मचारीको प्रोत्साहन कार्यक्रम, वैकल्पिक शिक्षण विधि, प्रविधिमैत्री र शैक्षिक पूर्वाधार विकास, विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर विकास लगायत शिक्षा क्षेत्रको नियमन र व्यवस्थापनको लागि निशर्त रु १ करोड ३१ लाख ४८ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २५) नगरभित्रका आधारभूत तहका गरिब तथा विपन्न विद्यार्थीहरूको सिकाइ सुनिश्चितताको लागि निशुल्क अतिरिक्त पाठ्यपुस्तक तथा पोशाक वितरणको लागि रु ४० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २६) सामाजिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत महिला सशक्तिकरण, लैङ्गिक हिंसा निवारण, ज्येष्ठ नागरिक सहायता कार्यक्रम, बालबालिकाको समग्र विकासको लागि सचेतना सहितको कार्यक्रम एवं आपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु ३५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २७) सुशासन तथा संस्थागत विकास अन्तर्गत जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीको क्षमता विकास तालिम, कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम, सार्वजनिक सुनुवाई, सूचना प्रविधिमैत्री नगरपालिका निर्माणलाई प्राथमिकतामा सहितका कार्यक्रमका लागि रु ३० लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
- २८) सम्पूर्ण वडा कार्यालय सञ्चालनको लागि आवश्यक कार्यक्रमको निरन्तरताको लागि रु ३५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

- २९) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारका निजामति कर्मचारीको लागि गरिएको तलब बृद्धि दरमा एकरूपता हुने गरी नगरपालिकाको स्वीकृत संगठन संरचना भित्र कार्यरत कर्मचारीको तलब बृद्धि समायोजनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ३०) नगर स्तरीय खेलकुद कार्यक्रमको लागि रु १५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

यस बजेट, नीति तथा कार्यक्रमसँगै आर्थिक विधेयक, २०७९ र विनियोजन विधेयक, २०७९ समेत यस सम्मानित नगर सभामा पेश गरेको छु ।

अन्त्यमा,

प्रस्तुत बजेट निर्माणको क्रममा आवश्यक मार्गदर्शन तथा सल्लाह सुझाव प्रदान गर्नुहुने आदरणीय नगर प्रमुख, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरू, नगरसभाका सदस्य ज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, राजनैतिक दल, नागरिक समाज, निजी क्षेत्र, संचार जगत लगायत सम्बन्धित सम्पूर्ण महानुभावहरूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । सँगसँगै यो बजेट, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सबै नगरवासीहरूको सुझाव, सहयोग र साथ रहने अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।

पार्वता तिवारी
नगर उप-प्रमुख